

1r Pla Lector de la Formació Professional:
"60 anys de Tintín en català"

Curs d'implementació: 2023-2024

1. JUSTIFICACIÓ DEL PLA LECTOR DE CENTRE (PLEC)

El Pla Lector de Centre (PLEC) es defineix com el conjunt d'objectius i estratègies que permeten aprofitar tot el potencial del centre per promoure la competència lectora i, simultàniament, el gust per llegir. Aquesta necessitat neix de la constatació que l'alumnat de Formació Professional (FP) requereix una base sòlida per interpretar la complexa normativa administrativa i tècnica actual. Entenem que la lectura no és només una eina funcional, sinó un vehicle principal per accedir a una lectura crítica de la realitat socioeconòmica, especialment en el context del cicle d'Administració i Finances.

En aquesta línia, la connexió amb l'experiència vital i el gaudir dels textos han passat a considerar-se elements clau per a l'accés a la lectura i la consecució d'hàbits permanents. Aquest apartat del pla vol connectar la lectura directament amb els nois i les noies, partint de la base que l'adquisició d'hàbits lectors està íntimament lligada a la lectura literària, sobretot a través de narracions que interpel·lin l'alumne, tal com assenyalen diversos estudis de les avaluacions PISA. Per consolidar aquest procés, volem donar el valor que es mereixen la biblioteca d'aula i les activitats de dinamització —com el futur "Racó Tintín"—, entenent-les com a factors clau en l'accés i la consolidació del gust per llegir.

Per al curs 2023-24, l'elecció de **Tintín** com a eix vertebrador respon a la necessitat de trobar entorns de lectura que assegurin un aprenentatge significatiu. El fet que el 2024 celebrem el 60è aniversari del reporter parlant en català ens ofereix una oportunitat d'or per treballar la transversalitat entre la cultura i el món de l'empresa. El document, elaborat mitjançant un procés de millora compartida, integra metodologies que assegurin una progressió i rigor en les accions docents.

Aquest pla s'aplica inicialment al 2n curs d'Administració i Finances com a prova pilot, amb la visió d'escalar-lo a tota la família professional a partir del curs 24-25, arribant a més de 100 alumnes. L'objectiu final és formar professionals plurilingües, capaços de comprendre i analitzar textos en català, castellà i anglès, garantint que la competència lectora esdevingui un actiu real en el seu futur perfil laboral.

2. MARC NORMATIU

El Govern de la Generalitat de Catalunya, mitjançant el Departament d'Educació, ha impulsat una ofensiva de país a favor de l'èxit escolar que s'emmarca en la Llei d'Educació de Catalunya (12/2009, de 10 de juliol). Dins d'aquest context, el nostre centre exerceix la seva autonomia pedagògica per concretar els mètodes i objectius curriculars, especialment en el desplegament de les competències transversals del Mòdul de Projecte. Aquest esforç s'alinea amb el programa d'innovació d'Impuls per la Lectura, entenent que la comprensió textual és el motor que permet a l'alumnat d'Administració i Finances interpretar correctament el marc de referència de la seva professió. En aquest sentit, el Pla Lector no és un element aïllat, sinó una eina de concreció curricular que busca la millora dels resultats acadèmics i la professionalització de l'estudiantat.

Dins de la dimensió de comprensió lectora, el nostre pla per al curs 2023-24 se centra en quatre competències fonamentals. En primer lloc, busquem que l'alumne aprengui a llegir amb fluïdesa textos de la vida quotidiana i dels mitjans de comunicació —utilitzant les aventures de Tintín com a simulacre de crònica periodística— en diferents formats i suports. En segon lloc, és vital aplicar estratègies de comprensió per interpretar i valorar el contingut d'acord amb la tipologia textual, ja sigui un còmic clàssic o un balanç de situació econòmica. Així mateix, s'incideix en l'ús de l'estructura i el format de cada gènere textual, així com en el component semàntic de les paraules, per tal que l'alumnat domini les estructures morfosintàctiques pròpies de la gestió administrativa. Finalment, es promouen estratègies de cerca i gestió de la informació, indispensables per a la creació del Museu Virtual de Tintín, on l'alumne ha d'adquirir coneixement propi de manera rigorosa.

Més enllà de l'àmbit lingüístic, aquest pla lector té una incidència directa en competències clau com l'autonomia i la iniciativa personal.

3, DIAGNOSI

El nivell de comprensió lectora de l'alumnat català és dels més baixos d'Espanya. Només Melilla i Ceuta queden per darrere. L'informe PIRLS (Estudi Internacional de Progrés de Comprensió Lectora) en les dades desglossades per comunitats autònomes, situa Catalunya en 507 punts, mentre que la mitjana espanyola és de 522, la de la Unió Europea és de 528 i la de l'OCDE (Organització per a la Cooperació i el Desenvolupament Econòmic) és de 532.

En comparació amb les dades de l'estudi anterior, del 2016, Catalunya ha disminuït 15 punts i Espanya ha caigut set punts, una baixada que l'estudi atribueix, en part, a l'efecte de la covid-19. De les nou comunitats autònomes analitzades, les millors puntuacions són les d'Astúries (550), Comunitat de Madrid (539) seguides de Castella i Lleó (538) i de Navarra (524). Els pitjors resultats de la història recent i una davallada equivalent a un curs sencer respecte a l'última anàlisi. Aquestes són les principals conclusions que es poden extreure dels resultats de Catalunya.

El curs 2023-2024 treballen al nostre centre un total de 155 professors/es i 10 membres del PAS (4 persones a secretaria, 4 a consergeria, una TIS i una educadora), i el nombre d'alumnes és de 1.684, dels quals 213 són estrangers. En aquests moments s'hi imparteix ESO, Batxillerat (Científic, Tecnològic, Humanístic i Ciències Socials), 7 famílies de Formació Professional, amb 6 cicles de Grau Mitjà i 9 de Grau Superior i dos cursos de formació i inserció professional (PFI) en les especialitats de manteniment i jardineria. A més a més, oferim el servei d'assessorament i reconeixement, validem programes formatius a empreses, com exemple SEAT, i acreditem competències.

A l'ESO comptem amb una SIEI (Unitat de Suport a l'Educació Especial) i una aula d'acollida. El Batxillerat es nodreix bàsicament d'alumnes d'ESO, però també rebem alumnat d'altres centres de l'entorn. L'alumnat de Cicles Formatius de Grau Mitjà prové en part de la pròpia ESO, però també rebem estudiants d'una àrea geogràfica més ampla que la de la nostra ciutat.

4. LES TRES ESFERES DE LA COMPETÈNCIA LECTORA

A continuació, es detallen els tres eixos fonamentals adaptats del model i estructura dels Pla de Lectura de l'etapa ESO per a la realitat de la Formació Professional del nostre centre:

EL GUST PER LLEGIR		ACCIONS CONCRETES (CURS 23-24)
Compromís amb la lectura		Dedicació de temps real i voluntari a la lectura. No es tracta d'una obligació, sinó d'un espai de lliure elecció
Espais Dinàmics		Creació del "Racó Tintín" i d'altres còmics a la biblioteca: un punt de trobada amb fons de novel·la gràfica, assaig periodístic i còmics clàssics en català.
Selecció Personal		L'alumne de 2n d'Administració tria el seu propi itinerari: escollint el seu 1r llibre per llegir i intercanviant els altres.
Biblioteca Municipal		Col·laboració directa amb la biblioteca de Sant Ildefons per a préstecs interbibliotecaris i dinamització d'actes culturals.
EIX: LLEGIR PER APRENDRE		ESTRATÈGIES DE COMPRENSIÓ
Cerca d'informació		L'alumnat aprèn a moure's per diferents fonts per resoldre els reptes que planteja la creació del Museu Virtual .
Comprensió Lèxica		Ús del diccionari i anàlisi de la terminologia jurídica i administrativa
Pensament Crític		Plantejar-se preguntes sobre l'ètica professional

**EIX: SABER
LLEGIR**

SITUACIONS DE LECTURA EN L'AULA

Lectura Silenciosa	Sessions de 60 minuts setmanals de concentració absoluta per fomentar l'hàbit i l'autonomia.
Lectura en Veu Alta	El docent llegeix fragments clau (modelatge) i l'alumnat practica l'entonació i la fluïdesa per a futures presentacions públiques.
Racons de Llengües	Espais específics per treballar tipologies textuais: la notícia, la memòria d'activitats i el correu electrònic formal.
Interacció Cooperaiva	Tertúlies literàries on es comparteixen interpretacions dels àlbums llegits abans de bolcar-les al museu virtual.

5. OBJECTIUS

L'objectiu principal d'aquest pla és promocionar la lectura com a factor fonamental i habilitat transversal per al desenvolupament de les competències bàsiques i professionals de l'alumnat de la Família d'Administració i Gestió. En l'ecosistema de la Formació Professional, llegir no és una finalitat en si mateixa, sinó un mitjà per facilitar experiències i entorns de lectura que preparin l'estudiant per al món laboral real.

A través del fil conductor del 60è aniversari de Tintín en català, busquem que l'alumnat aprengui a autogestionar el seu temps de lectura, una habilitat directament transferible a la gestió del temps en l'àmbit empresarial. També es pretén que l'estudiant sàpiga discernir i elegir aquells documents que millor s'adapten al seu perfil professional. Aquest curs 23-24, l'obra d'Hergé actua com a pont per plantejar preguntes ètiques i logístiques que facin créixer l'alumne com a futur gestor, fomentant un compromís amb la lectura que connecti la ficció amb la realitat del mercat.

Per tal de garantir l'èxit de la fase pilot amb el grup de 2n d'Administració i Finances, s'estableixen els següents indicadors:

1. **Volum de lectura:** Cada alumne haurà de completar la lectura d'almenys 3 textos de no-ficció relacionats (articles d'economia, història o gestió) per trimestre.
2. **Productivitat digital:** Creació d'un mínim de 5 entrades tècniques per alumne en el Museu Virtual de Tintín, vinculant la lectura amb terminologia administrativa.
3. **Millora de l'oratòria:** Incrementar en un 20% la fluïdesa i l'entonació en les presentacions orals de projectes, mesurat mitjançant rúbriques de seguiment entre l'avaluació inicial i la final.

Quadre de Competències i Resultats d'Aprenentatge

Competència Lector- Professional	Acció Específica	Resultat d'Aprenentatge a FP
Gestió Documental	Diferenciar entre dades històriques reals i ficció narrativa	Capacitat per destriar fonts d'informació fiables en l'àmbit administratiu.
Comprensió Semàntica	Anàlisi del lèxic específic de transport, duanes i tràmits en les aventures.	Domini de la terminologia tècnica i jurídica del sector d'Administració i Gestió.
Comunicació Eficaz	Lectura en veu alta i dramatització de diàlegs clau del reporter.	Millora de l'entonació i la seguretat en la presentació de projectes empresarials.
Autogestió del Temps	Dedicació d'una hora setmanal fixa dins el Mòdul de Projecte.	Habilitat per planificar tasques de recerca i lectura sense supervisió constant.
Pensament Crític	Debat sobre els valors del reporter i la seva ètica davant els conflictes.	Adquisició de la consciència de valors i actituds personals en la presa de decisions.

Aquest enfocament permet que el pla no sigui només una activitat de comprensió lectora, sinó un entrenament real per a la **competència d'aprendre a aprendre**, assegurant que els més de 100 alumnes previstos per al curs 24-25 tinguin un mètode d'aprenentatge autònom i eficaç.

6. ORGANITZACIÓ CURRICULAR: EL MÒDUL PROJECTE

L'organització horària preveu que el compromís amb la lectura es materialitzi en una sessió setmanal de 1 hora dins el Mòdul de Projecte. El coordinador de cicle és l'encarregat d'assegurar que aquest temps es dediqui efectivament a les activitats del pla lector. Durant aquestes sessions, es realitzaran activitats de lectura col·lectiva on cada alumne llegeix un fragment en veu alta mentre els altres segueixen en silenci. També s'inclouen moments en què el docent llegeix en veu alta per fer modelatge de les estratègies treballades. L'alumnat de 2n curs d'Administració haurà de realitzar com a mínim una lectura obligatòria a l'any en cada llengua (català, castellà i anglès).

El disseny de la UF de lectura dins el projecte inclou la pràctica de l'escriptura paral·lelament a la comprensió, com ara la preparació d'exposicions orals o recomanacions de llibres. Es preveu que aquest temps es dediqui també a la revisió de tipologies textuais com informes o memòries, assegurant la correcció gramatical i el lèxic adequat. L'horari de divendres es pot utilitzar per a activitats més lúdiques com el "Bibliopati" o activitats de lectura conjunta a nivell de centre. Aquesta estructura permet que l'alumnat s'habitui a una disciplina de lectura que és fonamental per al seu desenvolupament professional. La coordinació del pla garantirà que els recursos estiguin disponibles i que les activitats no es repeteixin innecessàriament entre cicles.

7. PRODUCTE FINAL I DIFUSIÓ MUNICIPAL

El Pla Lector no finalitza amb la simple lectura, sinó que culmina en una transferència de coneixement a la comunitat. Com a producte final, l'alumnat de 2n d'Administració i Finances haurà de generar evidències tangibles de la seva competència lectora. Aquestes no es limitaran a les clàssiques fitxes de validació lectora, sinó que inclouran ressenyes crítiques i fitxes de recomanació personalitzades que serviran per guiar els futurs 100 alumnes que s'incorporaran al pla el curs 24-25.

El Museu Virtual de Tintín serà el gran aparador digital on s'integrarà la comprensió lectora amb l'ús d'eines tecnològiques. Aquest museu es construirà mitjançant estructures cooperatives de lectura compartida: cada grup s'especialitzarà en una "sala" del museu segons la tipologia de text analitzat (comercial, periodístic, logístic).

La implicació del municipi és un eix clau per a l'èxit del pla. Volem que la competència lectora dels nostres futurs professionals traspassi les parets de l'aula:

- **Col·laboració amb la Biblioteca de Sant Ildefons:** Es fomentarà l'ús d'aquesta biblioteca municipal com a recurs extern per a la recerca.
- **Agents Municipals i Empresarials:** Es convidarà a representants de l'ajuntament i agents econòmics a la inauguració del museu virtual. Aquesta difusió permetrà mostrar la **capacitat analítica, comunicativa i organitzativa** dels alumnes, vinculant directament l'hàbit lector amb l'ocupabilitat i el prestigi professional.
- **Fires i Intercanvis:** Participar en activitats de xarxa educativa per difondre el Pla i el Museu i captar nous col·laboradors per als propers cursos.

8. AVALUACIÓ DE LA COMPETÈNCIA LECTORA

L'avaluació en aquest pla lector no es planteja com un control de lectura tradicional, sinó com un seguiment continu del progrés competencial de l'alumne en l'àmbit professional. Es realitza mitjançant indicadors de millora quantitatius i qualitatius, i eines específiques que es detallaran dins la programació del Mòdul de Projecte.

L'alumnat haurà de demostrar que és capaç de transcendir la lectura literal per respondre a preguntes inferencials i crítiques adaptades al seu futur rol com a tècnic en Administració i Finances. Per a fer-ho, disposarem dels següents instruments:

- **Les Fitxes d'Anàlisi Trimestral:** Documents de reflexió on es recull el registre de lectures, una valoració crítica del contingut i un glossari tècnic d'aquelles paraules noves o tecnicismes (jurídics, econòmics o logístics) extrets de les aventures de Tintín i els textos complementaris.
- **Rúbriques de Fluïdesa i Oratòria:** S'avaluarà la capacitat comunicativa mitjançant la coavaluació setmanal. L'alumnat s'avaluarà entre iguals durant les tertúlies, utilitzant una rúbrica que mesura l'entonació, la claredat i la seguretat en l'exposició d'arguments.

Al final del procés, s'utilitzaran proves específiques de comprensió lectora de contrast. Aquestes proves permetran verificar el progrés real de cada estudiant comparant els resultats amb l'avaluació inicial realitzada al mes de setembre. Aquest seguiment constant i la recollida de dades mitjançant les evidències del Museu Virtual permetran a l'equip docent revisar, ajustar i actualitzar el pla durant el mes de juny.

Aquesta revisió serà fonamental per preparar l'escalabilitat del projecte cap a la resta de cicles de la Família d'Administració i Gestió de cara al curs 24-25.

Departament d'Administració d'Empreses

Juliol de 2023

